

İlkokulların Sorunlarının Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Dayalı Olarak İncelenmesi

Demet ZAFER GÜNEŞ, Yrd. Doç. Dr., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, demet.gunes@izu.edu.tr

Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA, Yrd. Doç. Dr., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, bilge.kara@izu.edu.tr

Öz: Okulun sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin getirildiği, daha önceki uygulamaların değerlendirildiği, okulu daha ileriye götürmek için önerilerin paylaşıldığı bir araç olan öğretmenler kurulu toplantı tutanakları aracılığıyla ilkokulların sorunlarının belirlenmesi bu araştırmanın amacıdır. Genel tarama modelinde tasarlanmış olan araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme yöntemi (belgesel tarama) kullanılmıştır. İlkokulların öğretmenler kurulu toplantı tutanakları incelenmiş, toplanan veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Bu veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmiş, anlaşılır biçimde organize edilip tabloleştirilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğretmenler ile ilgili sorunlar başlığında öğretim dışı ve öğretim içi sorumlulukları ve ilgili sorunlar ile özlük haklarının kullanımı ile ilgili sorunlar bulunmuştur. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğrenciler ile ilgili sorunlar; öğrenci davranışları ve akademik başarıları ile ilgili sorunlar şeklinde kategorize edilmiştir. Ayrıca kurul kararlarına temizlik ve güvenlik sorunu gibi yönetsel sorunlar, laboratuvar eksikliği gibi okulun fiziki olanakları ile ilgili sorunlar ve destek hizmetleri ile ilgili sorunların yansıdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: ilkokulların sorunları, öğretmenler kurulu

Investigating the Problems of Primary Schools According to Teachers Committee Minutes

Abstract: The aim of this study is to investigate the problems of primary schools according to teachers committee minutes which is a tool for discussing the problems of the school, finding the solutions, evaluating the previous managerial applications and sharing the proposals. This is a descriptive study, in which qualitative research method was used. The data were collected using the document review method. Teachers committee minutes were examined and the data were analyzed by using content analyze technique. These data were combined under certain concepts and themes, organized and tabulated, then commended. As a result, it was found that teachers have problems with the use of their personal rights and there are problems about their non-teaching and teaching related responsibilities. The teacher's committee minutes reflected problems about the students. These have been categorized as problems with student behavior and academic achievement. In addition, administrative issues, such as cleaning and security issues, problems related with physical problems such as a lack of laboratory facilities and problems related with support services at the school are determined.

Key Words: problems of primary schools, teachers committee

1. GİRİŞ

Bireylerin eğitim yaşamlarının en önemli basamağı hiç şüphe yok ki ilköğretim dönemidir. Yaşamın ilk yıllarında alınan eğitimin kültürel, bilişsel, duyuşsal ve devinsel yararları hem birey hem de toplum için tesadüflere bırakılmayacak kadar önemlidir. Bu bağlamda temelde “iyi vatandaş” yetiştirmeyi amaçlayan ilköğretim kurumlarında yaşanan sorunların belirlenerek çözüm yollarını araştırmak eğitim bilimciler için önemli bir amaç olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanların ve örgütlerin sorunlarla karşı karşıya kalmaları kaçınılmazdır. Demirel (2007)’in de belirttiği gibi, eğitimin uygulamalı bir bilim olması nedeniyle eğitimde karşılaşılan sorunları belirlemede ve çözüm üretmede masa başında değil, sorunun kaynağında, okulda ya da eğitim sisteminin bütününde çözüm aramak gerekmektedir. Nasıl ki bireylerin yaşamlarında karşılaştıkları sorunların çözülmemesi onların yaşama uyumlarını olumsuz etkileyecekse, aynı şekilde örgütlerin de sorunlarının çözülmemesi durumunda varoluş amaçlarına hizmet etmeleri mümkün olmayacak ve örgütün varlığı tehlikeye girecektir.

Okullar eğitim sisteminin en işlevsel parçalarıdır (Açıkalın, 1998). Sistem bütünlüğü içinde baktığımızda, eğitim kademelerinin herhangi birinde yaşanan sorunların, çözülmediği takdirde diğer kademeleri de doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilme gücü vardır. Eğitimde niteliği artırmanın ve etkili okullar geliştirmenin ilk yolu okullarda var olan sorunların belirlenerek çözülmesidir. Okul yöneticilerinden beklenen okulda yaşanan sorunları çözmeleridir. Okul yöneticilerinin okulu yönetme sürecinde karşılaştıkları sorunlar okul yöneticisinin görev ve sorumlulukları arasındadır. Bir okulda yönetici a) eğitim programının yönetimi, b) öğrenci kaynağının yönetimi, c) işgören kaynağının yönetimi, d) genel hizmetlerin yönetimi ve e) para kaynağının yönetimi konuları ile ilgilenir (Başaran, 2008). Aksi söz konusu olduğu durumda Bursalıoğlu (1997) tarafından yöneticilerin asıl görevi olarak belirtilen okulu amacına uygun olarak yaşatma görevi gerçekleştirilmemiş olacaktır.

143

İlkokullarda yaşanan sorunların taranıp betimlenebileceği çeşitli kaynaklar mevcuttur ve konu ile ilgili Türkiye’de yapılan araştırmalar incelendiğinde taşınmalı ilköğretim okullarının sorunları (Recepoglu, 2006; Uçak, 2010), birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarının sorunları (Döş ve Sağır, 2013; Köse, 2007), köy ilköğretim okullarının sorunları (Gülden, 2007) ve yöneticilerin sorunlarının (Enver, 2014; Çinkir, 2010; Demirtaş, Üstüner ve Özer, 2007; Gümüşeli, 2001; Erol, 1995), müdür ve öğretmenlerin sorunlarının (Ekinci, 2010) incelendiği çalışmalara rastlanmaktadır. Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre ilköğretim okullarında görevli yöneticilerin sorunları yoğunluklu olarak maddi kaynak yetersizliği, araç-gereç ve teknoloji yetersizliği, derslik yetersizliği, öğrenci başarısızlığı, disiplinsizlik gibi öğrenci davranışlarından kaynaklı sorunlar, sosyal etkinliklerin azlığı ve öğrenci devamsızlığı olarak belirlenmiştir. Söz konusu araştırmaların ortak özelliği okulların sorunlarını belirlerken yönetici ve öğretmenlerin görüşlerine başvurmuş olmalarıdır. Bu araştırmalardan farklı olarak Can (2010) ilköğretim okullarının sorunlarını kurum teftiş raporlarından yararlanarak ortaya çıkarmıştır. Can (2010)’ın çalışmasına göre ilköğretim okullarının sorunları, okuma alışkanlığının düşük olması, sosyal etkinliklerin az olması, ders araç-gereçlerinin yetersizliği, fiziki yetersizlikler, öğrenci devamsızlığı, öğretim sürecinde öğretmenlerin yaşadığı sorunlar ve öğretmenlerin derse hazırlıksız girmeleri olarak belirlenmiştir. Benzer şekilde, Ünal, Yavuz ve Küçükler (2011) tarafından ilköğretim müfettişlerinin öğretim yılı sonu raporlarına göre Konya ili eğitim sorunlarının ortaya çıkarıldığı bir araştırmada okulların temel sorunlarının fiziki yetersizlikler ve araç-gereç eksikliği olduğu belirlenmiştir.

On iki yıllık zorunlu eğitime geçiş ile birlikte okulların sorunlarının farklılaşması ve çeşitlenmesinin muhtemel olduğu ve ilköğretim okullarının sorunlarının bu sorunların birinci dereceden muhatabı olan yönetici ve öğretmenlerin aktif olarak rol aldığı ve söz sahibi olduğu

öğretmenler kurulu kararları aracılığı ile belirlenmesinin önemli olduğu inancından hareketle ilkokulların güncel sorunlarının belirlenmesi gerektiği düşünülmüştür. Öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında yer alan sorunların incelenmesinin, ilkokulların genel sorunları hakkında bilgi vermesi ve bundan sonra yapılacak araştırmalarda bu sorunların nedenlerinin araştırılması, eğitimin uygulamalarının niteliğinin artırılması amacıyla uygulayıcılara somut verilerin sunulması ve sorunlarının çözümünde katkı getirmesi açısından önemli olduğu düşünülmüştür.

Öğretmenler Kurulu, okulun asıl ve aday bütün öğretmenleri, rehberlik uzman ve yardımcılarıyla, usta öğreticilerden meydana gelen, eğitim ve öğretim çalışmalarını planlayan ve değerlendiren en üst karar organıdır (MEB, 1990:157). Öğretmenler kurulu, ders yılı başında, ikinci yarıyıl başında, ders yılı sonunda ve okul yönetiminin gerek duyulduğu zamanlarda toplanır (Gürsel, 2003:156). Öğretmenler kurulunun temel amacı, okulda yapılacak eğitim ve öğretim etkinliklerinin geliştirilmesine ilişkin konularda öğretmen ve yöneticilerin tamamının görüşünü almaktır. Okulun sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin getirildiği, daha önceki uygulamaların değerlendirildiği, okulu daha ileriye götürmek için önerilerin paylaşıldığı araç öğretmenler kuruludur.

Okullarda bulunan bu kurullarda alınan kararların eğitim ve öğretim uygulamaları üzerine etkileri ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Örneğin zümre öğretmenler kurulu toplantı kararları ve eğitime yansımalarını konu alan (Demirtaş ve Cömert, 2006; Eryalçın, 1998; Küçük, Ayvaci ve Altıntaş, 2004; Şahin, Maden ve Gedik, 2011), ayrıca zümre öğretmenler kurulu tutanaklarına göre bazı derslerde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Akdemir, 2006; Turan, 2009) araştırmaların konusu olurken, okullardaki kurulların etkililiği (Demirtaş, Üstüner, Özer ve Cömert, 2008; Sarpkaya, 1996; Turan, Dönmez ve Çakmak, 2009) de araştırılan konular arasında ifade edilebilir. Ancak öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarının ve bu toplantılarda sorun olarak dile getirilenlerin incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Bu araştırmanın amacı, öğretmenler kurulu toplantılarına dayalı olarak ilkokulların sorunlarının belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın alt problemleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğretmenler ile ilgili sorunlar nelerdir?
2. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğrenciler ile ilgili sorunlar nelerdir?
3. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan yönetsel sorunlar nelerdir?
4. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan okulun fiziksel sorunları nelerdir?
5. Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan destek hizmetleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

2. YÖNTEM

Genel tarama modelinde tasarlanmış olan araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme yöntemi (belgesel tarama) kullanılmıştır. Madge (1965)'ye göre doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Akt: Karasar, 2005). Hangi dokümanların veri kaynağı olarak kullanılacağı araştırma problemi ile yakından ilgilidir. Örneğin eğitim ile ilgili bir araştırmada, ders kitapları, program (müfredat) yönergeleri, okul içi ve dışı yazışmalar, toplantı tutanakları, öğrenci rehberlik kayıt ve dosyaları, eğitimle ilgili resmi belgeler veri kaynağı olarak kullanılabilir (Bogdan ve Biklen, 1992). Bu kapsamda bu araştırmada öğretmenler kurulu toplantı tutanakları içerik çözümlemesi yapılarak incelenmiştir. İçerik çözümlemesi, belli bir metnin, bir kitabın, belgenin, belli özelliklerini sayısallaştırılarak belirleme amacını taşır (Karasar, 2005).

2.1. Veri Kaynakları ve Verilerin Çözülmesi

Araştırmada ilkokulların sorunlarının neler olduğunu belirlemek amacıyla İstanbul İli Küçükçekmece İlçesinde bulunan 18 okuldan alınan öğretmenler kurulu toplantı tutanakları incelenmiştir. Toplantı tutanakları 2014-2015 eğitim yılı 2. Yarıyılın başında yapılmış olan toplantılara aittir. Toplanan veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Öğretmenler kurulu raporlarına yansıyan sorunlar içerisinde içerik analizi yoluyla elde edilen birbirlerine benzeyen veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmiş, anlaşılır biçimde organize edilip tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmanın geçerliğini sağlamak amacıyla, verilerin analizinde sorun alanları tema olarak belirlenmiş, kurul kararlarına yansıyan sorunların her biri bu başlıklara göre sınıflandırılmış ve frekans değerleri belirlenmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak amacıyla araştırmanın her bir alt problemi için her iki araştırmacı ayrı ayrı kodlamaları yapmış daha sonra kodlamayı yapan araştırmacılar arası güvenilirlik çözümü gerçekleştirilmiştir. Bunun için Miles ve Heberman (1994)'ün $P(\text{Uzlaşma yüzdesi}) = \frac{Na(\text{Görüş Birliği})}{Na(\text{Görüş Birliği}) + Nd(\text{Görüş Ayrılığı})} \times 100$ formülünden yararlanılmıştır. Hesaplamalar sonucunda güven birinci alt problem için 0.78, ikinci alt problem için 0.83, üçüncü alt problem için 0.77, dördüncü alt problem için 0.96, beşinci alt problem için 0.88 çıkmış ve güvenilirlik yüzdeleri %70'in üzerinde olduğu için (Yıldırım ve Şimşek, 2011) araştırma güvenilir kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırma bulgularına ilişkin elde edilen veriler, alt problemlere göre tablolaştırılmış ve yorumlanarak sunulmuştur.

Tablo 1

Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Yansıyan Öğretmenler ile İlgili Sorunlar

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzde
Öğretmenlerin öğretim dışı sorumlulukları ile ilgili sorunlar	Nöbetlerin yönetmeliğe uygun tutulmaması	12	18.4
	Sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmemesi	6	9.2
	Öğretmenlerin veli ile işbirliği içinde çalışmaması	6	9.2
	Bayrak törenlerinde bulunulmaması	5	7.6
	Kılık kıyafetlerin uygun olmaması	4	6.1
	Resmi yazıların imzalanmaması	4	6.1
	Sınıf temizliğine dikkat edilmemesi	4	6.1
	Mesai saatlerine uyulmaması	3	4.6
	Öğrenci bilgilerinin güncellenmemesi	2	3.0
	Veli görüşmelerinin ders saatinde yapılması	1	1.5
Öğretmenlerin öğretim ile ilgili sorumlulukları ile ilgili sorunlar	Ders defterlerinin zamanında doldurulmaması	5	7.6
	Kaynaştırma öğrencileri için bireyselleştirilmiş Öğretim Planı hazırlanmaması	3	4.6
	Sınıf yönetimindeki yetersizlikler	2	3.0
	Atatürk İlke ve İnkılaplarına derslerde yer verilmemesi	2	3.0

	Türkçeyi doğru kullanmama	1	1.5
	Kaynak kitap için zorlama	1	1.5
	Fazla izin kullanılması	3	4.6
Özlük haklarının kullanımı ile ilgili sorunlar	izin kullanımının usulüne uygun yapılmaması	1	1.5
Toplam		65	100

Tablo 1’de öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğretmenler ile ilgili sorunlar yer almaktadır. Öğretmenlerin öğretim dışı sorumlulukları ile ilgili sorunlar alt temasında 12 kurul tutanağında “Nöbetlerin yönetmeliğe uygun tutulmaması” sorunu yer almıştır. Bu alt temayı takiben en fazla sıklıkla ifade edilen alt temalar; “öğretmenlerin veli ile işbirliği içinde çalışmaması” ve “sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmemesi” alt temaları olmuştur. Veli görüşmelerinin ders saatinde yapılması alt teması en az ifade edilen alt tema olmuştur.

Öğretmenler ile ilgili sorunlarda; öğretmenlerin öğretim ile ilgili sorumlulukları ile ilgili sorunlar diğer temadır. Bu tema başlığı altında “Ders defterlerinin zamanında doldurulmaması” alt teması en fazla frekansı almıştır. Bu alt temayı “Kaynaştırma öğrencileri için bireyselleştirilmiş Öğretim Planı hazırlamama” alt teması izlemektedir. “Türkçeyi doğru kullanmama” ve “Kaynak kitap için zorlama” alt temaları ise en az frekans alan alt temalardır.

Özlük haklarının kullanımı ile ilgili sorunlar temasında ise “Fazla izin kullanımı” en fazla sıklıkla yer alırken “İzin kullanımının usulüne uygun yapılmaması” alt teması en az ifade edilmiştir.

Tablo 2

Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Yansıyan Öğrenciler ile İlgili Sorunlar

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzde
Öğrenci davranışları ile ilgili sorunlar	Okula ve derse geç gelme	8	25.0
	Kılık kıyafet kurallarına uymama	6	18.7
	Okuldaki araç-gereçlere zarar verme	5	15.6
	Zorba davranışlar	3	9.3
	Derste cep telefonu kullanılması	1	3.1
Akademik başarı ile ilgili sorunlar	Kitap okuma oranının azlığı	5	15.6
	Ödevlerin niteliğinin düşüklüğü	2	6.2
	Sınav başarılarının düşük olması	1	3.1
	Üst sınıflarda okuma-yazma bilmeyen öğrenciler olması	1	3.1
Toplam		32	100

Tablo 2’de öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan öğrenciler ile ilgili sorunlara yer verilmiştir. Öğrenci davranışları ile ilgili sorunlar teması altında “Okula ve derse geç gelme” ve “Kılık kıyafet kurallarına uymama” alt temaları en fazla sıklıkla ifade edilen alt temalar olmuştur. “Derste cep telefonu kullanılması” alt teması ise en az yazılan sorun olmuştur.

Öğrenciler ile ilgili sorunlar arasında akademik başarı ile ilgili sorunlar temasında ise “Kitap okuma oranının azlığı” en fazla ifade edilen tema olurken; “Sınav başarılarının düşük olması” ve “Üst sınıflarda okuma-yazma bilmeyen öğrenciler olması” sorunlarının daha az ifade edildiği görülmektedir.

Tablo 3

Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Yansıyan Yönetsel Sorunlar

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzde
Yönetsel sorunlar	Temizlik sorunları	3	42.8
	Güvenlik sorunları	2	28.6
	Mali kaynakların yetersizliği	1	14.3
	Resmi duyuruların zamanında yapılmaması	1	14.3
	Toplam	7	100

Tablo 3’de öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan yönetsel sorunlar bulunmaktadır. Temizlik ve güvenlik sorunu en fazla ifade edilen sorunlar olurken; mali kaynakların yetersizliği ve resmi duyuruların zamanında yapılmaması da sorunlar arasında yer almıştır.

Tablo 4

Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Yansıyan Okulun Fiziksel Sorunları

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzde
Okulun fiziki olanakları ile ilgili sorunlar	Laboratuvarlar eksikliği	3	30
	Araç gereçlerin verimsiz kullanılması	2	20
	Derslik yetersizliği	2	20
	Bahçenin çok küçük olması	2	20
	Kütüphanenin yetersiz olması	1	10
Toplam	10	100	

Tablo 4’de yer alan öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan okulun fiziksel sorunlarında laboratuvarların yetersiz olması en fazla ifade edilen sorun olmuştur. Bu soruna benzer sıklıkta “Araç gereçlerin verimsiz kullanılması”, “Derslik yetersizliği” ve “Bahçenin çok küçük olması” da okulun fiziksel sorunları arasında yer almıştır.

Tablo 5

Öğretmenler Kurulu Toplantılarına Yansıyan Destek Hizmetleri ile İlgili Sorunlar

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzde
Destek hizmetleri ile ilgili sorunlar	Okul servis ihalesinin şartlarının belirlenmesi	1	50
	Temizlik görevlilerinin edimlerinin düşük olması	1	50
Toplam	2	100	

Tablo 5’de görüldüğü gibi öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan destek hizmetleri ile ilgili sorunlar arasında “Okul servis ihalesinin şartlarının belirlenmesi” ve “Temizlik görevlilerinin edimlerinin düşük olması” sorunları ifade edilmiştir.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada ilkokulların sorunları öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarına bağlı olarak incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan ilkokulların sorunlarının başında öğretmenler ile ilgili sorunlar gelmektedir. Öğretmenler ile ilgili sorunlar arasında öğretmenlerin öğretim dışı sorumlulukları ile ilgili sorunlar ilk sırayı almaktadır. Öğretmenlerin öğretim dışı sorumluluklarından en fazla sorun olarak tartışılan ise nöbetlerini yönetmeliğe uygun tutmamalarıdır. Günay ve Özbilen (2014) tarafından ilköğretim öğretmenlerinin okul nöbet görevleri üzerine yapılan bir değerlendirme çalışmasında da benzer şekilde öğretmenlerin belli zaman dilimlerinde nöbet yerlerinde bulunmayarak bu görevlerini aksattıkları belirlenmiştir. Öğretim dışı sorunlar arasında en fazla ifade edilen diğer sorun ise sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmemesidir. Ekici, Bayrakdar ve Uğur (2009) tarafından yapılan bir araştırma sonucuna

göre öğretmenlerin ders dışı etkinlikler düzenleme konusunda isteksiz oldukları belirlenmiş ve bunun nedeni olarak öğretmenlerin bu tür etkinlikleri yoğunluklu olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden bekledikleri belirtilmiştir. Öğretmenlerin yalnızlıklarının giderilmesi (Bakioğlu ve Korumaz, 2014) ve örgütsel sosyalleşme düzeylerinin artması (Çobanoğlu ve Öğretir, 2014) için sosyal kültürel etkinliklerin düzenlenmesi önemli bir ihtiyaçtır. Öğretmenlerin veli ile işbirliği içinde çalışmaması bir diğer sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Benzer şekilde Özbaş ve Badavan (2009) disiplinle ilgili işlerde ve sınıf içi etkinlikler konularında ailelerle yeterli işbirliğinin yapılamadığını buna karşın Genç (2005) tarafından yapılan araştırmada öğretmen-veli görüşmelerini sağlıklı bir şekilde gerçekleştirdiği ve yapılan toplantılara yeterli katılımın sağlandığı bulunmuştur.

Öğretmenler kurulu kararlarına yansıyan diğer öğretim dışı sorumluluklar ile ilgili sorunlar şu şekildedir; öğretmenlerin bayrak törenlerinde bulunmaması, kılık kıyafetlerinin uygun olmaması, resmi yazıları imzalanmaması, sınıf temizliğine dikkat etmemeleri, mesai saatlerine uymaması, öğrenci bilgilerini güncellememeleri ve veli görüşmelerinin ders saatinde yapılması olarak belirlenmiştir.

Öğretmenler ile ilgili sorunlar arasında ikinci sırayı öğretim ile ilgili sorumlulukları tam olarak yerine getirmemeleri oluşturmaktadır. Bu tema altında en fazla dile getirilen sorun ders defterlerinin zamanında doldurulmaması olduğu belirlenmiştir. Bu tema altında ifade edilen bir diğer sorun da öğretmenlerin kaynaştırma öğrencileri için bireyselleştirilmiş öğretim planı hazırlamaması olmuştur. Sadioğlu, Batu, Bilgin ve Oksal (2013) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerini kaynaştırma uygulamaları ile ilgili genel olarak olumsuz görüşe sahip oldukları, bu konuda yetersiz oldukları, uzman desteğine ihtiyaç duydukları bulunmuştur. Bu sonuçlara paralel olarak Saraç ve Çolak (2012) ve Yatkın, Sevgi ve Uysal (2014) tarafından yapılan araştırmalarda da sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma konusunda kendilerini yetersiz gördükleri, araştırmaya katılanların çoğunluğunun uzman desteği almak istedikleri ifade edilmiştir. Bu kapsamda bakıldığında öğretmenler kurulu kararlarında bireyselleştirilmiş öğretim planı hazırlanmıyor oluşunun yer alması sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma alanında eksiklerinin olduğunu yansıtmaktadır denilebilir.

Öğretmenler kurulu kararlarına yansıyan sorunlardan öğretim ile ilgili diğer sorumluluklar şu şekildedir; öğretmenlerin Atatürk İlke ve İnkılaplarına derslerde yer vermemeleri, Türkçeyi doğru kullanmaması ve kaynak kitap için öğrencileri zorlamaları.

Öğretmenler ile ilgili kurul kararlarına yansıyan sorunların üçüncüsü ise özlük haklarının kullanımı ile ilgili olup öğretmenlerin fazla izin kullanmaları olarak dile getirilmiştir. Öğretmenlerin fazla izin kullanmalarının nedeninin yıldırma algısı olabileceğini belirten araştırmalar (Çavuş, Develi ve Sarıoğlu, 2015; Tınaz, 2006) olmakla birlikte kaytarma eğiliminden de şüphelenilebilir ve bu durum daha ayrıntılı çalışılacak bir başka çalışmanın konusu olabilir.

Öğretmenler kurulu toplantılarına yansıyan ilkokulların sorunları arasında öğrenciler ile ilgili sorunlar da bulunmaktadır. Öğrenciler ile ilgili sorunların büyük çoğunluğunu öğrencilerin olumsuz davranışlarının oluşturduğu ve öğrencilerin derse geç kalmaları, kıyafet kurallarına uymaması ve okuldaki eşyalara zarar vermeleri oluşturmaktadır. Öğrencilerin derse geç kalmaları istenmeyen öğrenci davranışları arasında belirtilmektedir (Celep, 2004) ve bazı çalışmalarla da desteklenmektedir (Nezihoğlu ve Sabancı, 2010). Ancak bu çalışmanın sonucunda belirtildiği gibi ilk sıralarda yer alan bir sorun değildir. Bunun nedeni daha önce yapılmış çalışmalarda verilerin öğretmenlerden toplanmış olması ve bu araştırma içinde ise her istenmeyen öğrenci davranışının öğretmenler kuruluna yansıtılmaması olabilir. Öğrencilerin kıyafet kurallarına uymaması da öğretmenler kuruluna yansıyan önemli sorunlardan biridir.

Aydın (2011) ve Nezihoğlu ve Sabancı (2010) tarafından istenmeyen öğrenci davranışları üzerine yapılmış araştırma sonuçlarına göre de öğrencilerin kıyafet kurallarına uymamaları öğretmen ve yöneticiler tarafından istenmeyen öğrenci davranışları arasında belirtilmiştir ve araştırmanın bu bulgusu ile örtüşmektedir. Öğrencilerin zorba davranışları da öğretmenler kurulu kararlarında yer almaktadır. Bu bulguya benzer olarak diğer araştırmalarda da (Kartal ve Bilgin 2008; Yurtal ve Cenkseven, 2007) öğretmenler tarafından fazlaca zorba davranışların rapor edildiği ve erkek öğrencilerin zorba davranışlara daha çok maruz kaldıkları ayrıca en fazla bahçede bu davranışların görüldüğü şeklindedir. Öğrencilerin olumsuz davranışlarından sonuncu sırada derste cep telefonu kullanımı olarak bulunmuştur.

Öğrenciler ile ilgili sorunlardan bir diğeri de akademik başarı ile ilgili sorunlardır ve bu konuda en fazla dile getirilen sorun ise kitap okuma oranının düşüklüğüdür. Birleşmiş Milletler İnsani Gelişim Raporu'nda, kitap okuma oranında Türkiye'nin 173 ülke arasında 86. sırada (Ortaş, 2014) olduğu ve Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün Türkiye Okuma Kültürü Haritası Projesinden (2011) elde edilen bilgiler de öğrencilerin yılda ortalama 11,1 kitap okuduğu, Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının kitap okuma düzeylerinin düşük (Arı ve Demir, 2013; Konan ve Vuslat, 2013) olduğu düşünüldüğünde kurul raporlarında bu sorunun dile getirilmesi şaşırtıcı değildir. Bu tema altındaki diğer sorunlar ödevlerin niteliği, sınav başarılarının düşüklüğü ve üst sınıflarda okuma yazma bilmeyen öğrencilerin olması şeklinde bulunmuştur.

Ayrıca öğretmenler kuruluna yansıyan ilkokulların sorunları arasında yönetsel sorunlar, okulun fiziki olanakları ile ilgili sorunlar ve destek hizmetleri ile ilgili sorunların olduğu belirlenmiştir. Arslanargun ve Bozkurt (2012) ve Gümüşeli (2001) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, maddi kaynak yetersizliği, araç-gereç ve teknoloji yetersizliği okul yöneticilerin yaşadığı en önemli sorunlardır. Çınkır (2010) ve Demirtaş ve diğerleri (2007) tarafından okul yöneticilerinin sorunlarına ve Ekinci (2010) tarafından öğretmen ve yönetici görüşlerine göre okullarda yaşanan mesleki sorunlara ilişkin yapılan araştırma sonuçlarında da okulların önemli sorunlarının maddi ve fiziksel yetersizlikler olduğu belirlenmiştir. Söz konusu araştırmalarda okulun fiziksel yetersizlikleri ilk sırada belirtilen sorundur. Bunun nedeni öğretmenler kurulu toplantılarında öğretmen ve yöneticiler tarafından dile getirilen sorunların okulun sahip olduğu olanaklar ve yöneticilerin sahip olduğu yetkiler bağlamında tartışılıyor olması şeklinde yorumlanabilir. Öğretmen ve yöneticilerin katılımcı olduğu çalışmalarda dışarıdan bir araştırmacı sorunlarla ilgili görüş rica ettiğinde bütün sorunlar sıralanabilir ancak öğretmenler kurulu toplantılarında tartışılan sorunların okul gerçekliği içinde tartışıldığı görülmektedir. Ayrıca aradan geçen zamanda bu sorunların daha az yaşanması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebileceği gibi, bu sorunların hala yaşanıyor olması düşündürücü bir nokta olarak da değerlendirilebilir. Bu tema altındaki diğer sorunlar laboratuvarlar eksikliği, araç gereçlerin verimsiz kullanılması, derslik yetersizliği, bahçenin çok küçük olması, kütüphanenin yetersiz olması, okul servis ihalesinin şartlarının belirlenmesi ve temizlik görevlilerinin edimlerinin düşük olmasıdır. Araştırma sonucunda aşağıdaki öneriler verilebilir;

Bu araştırmada sadece ilkokullardaki öğretmenler kurulu tutanakları incelenmiştir. Benzer araştırma diğer eğitim öğretim kademelerinde de yapılabilir.

İlkokulların sorunlarının ortaya çıkarılmasında farklı modeller ile desenlenmiş araştırmalar yapılarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

Öğretmenlerin fazla izin kullanmalarının nedenleri ayrıntılı olarak araştırılabilir.

Öğretmenlerin nöbet görevleri ile ilgili belirsizliklerin ortadan kaldırılması, iş tanımlarının belirginleştirilmesi önerilebilir.

Öğretmenlerin bireyselleştirilmiş öğretim planı hazırlama konusunda uzmanlıklarının artması amacıyla seminerler düzenlenebilir.

Okul işgörenleri arasındaki olumlu ilişkilerin, okul etkililiği üzerindeki etkisi düşünüldüğünde kültürel etkinliklerin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle okul yöneticileri okullarda sosyal kültürel etkinlikler düzenlemeleri konusunda teşvik edilebilir.

İlkokullarda okul aile işbirliğinin yetersizliğinin nedenleri derinlemesine araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Açıklan, A. (1998). *Toplumsal kurumsal ve teknik yönleriyle okul yöneticiliği*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akdemir, S. (2006). *Zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarına göre lise tarih derslerinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Arı, E. ve Demir, M. K. (2013). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*. 1 (1), 116-128.
- Aslanargun, E. ve Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 11 (2), 349-368.
- Aydın, B. (2011). Rehber öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışlarına ilişkin çözüm önerileri. *NWSA: Education Sciences*. 6 (4), 2469-2481.
- Bakioğlu, A. ve Korumaz, M. (2014). Öğretmenlerin okulda yalnızlıklarının kariyer evrelerine göre incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Dergisi*. 39, 25-54.
- Baş, M. (2001). Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim uygulamasında taşıma merkezi kabul edilen ilköğretim okullarının sorunları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Başaran, İ. E. (2008). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Bogdan, R.C. ve Biklen, S. K.(1982). *Qualitative research for education :An introduction to theory and methods*. Boston:Allyn and Bacon.
- Can, A. (2010). Kurum teftiş raporlarına göre ilköğretim okullarının sorunları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Celep, C. (2004). *Sınıf yönetimi ve disiplini*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çavuş, M. F., Develi, A. ve Sarıoğlu, G. S. (2015). Mobbing ve örgütsel sessizlik: enerji sektörü çalışanları üzerine bir araştırma. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*. 3 (1), 10-20.
- Çınkır, S. (2010). İlköğretim okulu müdürlerinin sorunları: sorun kaynakları ve destek stratejileri. *İlköğretim Online*. 9 (3), 1027-1036.
- Çobanoğlu, F. ve Öğretir, M. (2015). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Sosyalleşme Düzeyleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*. 5 (2), 149-166.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, H. ve Cömert, M. (2006). Zümre öğretmenler kurulu toplantılarının etkililiğinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi: Malatya ili örneği. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 6 (25), 96-108.
- Demirtaş, H., Üstüner, M. ve özer, N. (2007). Okul yönetiminde karşılaşılan sorunların öğrenci ve okul ile ilgili değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 51, 421-455.
- Demirtaş, H.; Üstüner, M.; Özer, N. ve Cömert, M. (2008). Öğretmenler kurulu toplantılarının etkililiğine ilişkin öğretmen görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9 (15), 55-74.

- Döş, İ., ve Sağır, M. (2013). Birleştirilmiş sınıflı ilkokulların yönetim sorunları. *Journal of Graduate School of Social Sciences*. 17 (2), 237-250.
- Ekici, S., Bayrakdar, A. ve Uğur, A. O. (2009). Ortaöğretim kurumlarındaki yöneticilerin ve öğrencilerin ders dışı etkinliklere bakış açılarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 6 (1), 430-444.
- Ekinci, A. (2010). İlköğretim okullarında çalışan müdür ve öğretmenlerin mesleki sorunlarına ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*. 9 (2), 734-748.
- Enver, B. (2014). İlkokul/Ortaokul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştıkları yönetsel sorunların belirlenmesi: araklı örneği. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). *Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul*.
- Erol, F. (1995). Okul müdürlerinin görevlerini başarmada karşılaştıkları engeller (Burdur İli Örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 1 (1), 63-71.
- Eryalçın, G. (1998). A Qualitative assesment of departmental effectiveness from the perspectives of teachers and department heads: A case study of turkish and science departments in a private middle school. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Genç, S.Z. (2005). İlköğretim I. Kademedeki okul- aile işbirliği ile ilgili öğretmen ve veli görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 3 (2), 227-243.
- Gümüşeli, A. İ. (2001). *Yılında ilköğretim okulu müdürleri çalışma ortam ve koşulları, sorunları, bireysel ve mesleki özellikleri*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Vakfı Yayın No: YTÜVAK.FE.DK-2002-2003.
- Gürsel, M. (2003). *Okul yönetimi*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Günay, G., ve Özbilen, F. M. (2014). İlköğretim öğretmenlerinin okul nöbet görevleri üzerine bir değerlendirme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10 (3), 64-78.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (14. Basım). Ankara: Nobel Basım Dağıtım.
- Kartal, H. ve Bilgin, A. (2008). Öğrenci, veli ve öğretmen gözüyle ilköğretim okullarında yaşanan zorbalık. *İlköğretim Online*. 7 (2), 485-495.
- Konan, N., ve Vuslat, O. (2013). Öğretmenlerin okuma alışkanlıkları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 10 (1), 105-119.
- Köse, Ö. (2007). Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarının sorunları. *Eğitim ve Denetim*. 16, 43-47.
- Küçük, M., Ayvaci, H. ve Altıntaş, A. (2004). Zümre öğretmenler kurulu toplantı kararlarının eğitim ve öğretim uygulamaları üzerindeki yansımaları. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Malatya: İnönü Üniversitesi*.
- MEB (1990). *Yöneticilerin el kitabı*. Ankara: Teftiş Kurulu Başkanlığı.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). An expanded sourcebook qualitative data. California: Sage Publication.
- Nezihoğlu, G. Ö. ve Sabancı, A. (2010). İlköğretim okul yöneticilerinin görüşlerine göre öğrencilerin istenmeyen davranışları ve bu davranışlarla başa çıkma yöntemleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 28 (28), 41-53.
- Ortaş, İ. (2014). Türkiye ve dünyada kitap okuma değerlerinin karşılaştırması ve sosyal yaşamımıza etkileri. *Türk Kütüphaneciliği*. 28 (3), 323-337.
- Özbaş, M. ve Balaban, Y. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin okul-aile ilişkileri konusunda yapmaları gereken ve yapmakta oldukları işler. *Eğitim ve Bilim*. 34 (154), 69-81.
- Recepoglu, E. (2006). Taşımali ilköğretim uygulamasında taşıma merkezi olan ilköğretim okullarının sorunları: Çankırı, Karabük ve Kastamonu İli örneği. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ankara.
- Sadioğlu, Ö., Bilgin, A. Batu, S., ve Oksal, A. (2013). Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırmaya ilişkin sorunları, beklentileri ve önerileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 13 (3), 1743-1765.

- Saraç, T. ve Çolak, A. (2012). Kaynaştırma uygulamaları sürecinde ilköğretim sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8 (1), 13-28.
- Sarpkaya, R. (1996). Liselerde yönetime katılmada öğretmenler kurulunun etkililiği hakkında öğretmen ve yöneticilerin algı ve beklentileri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Şahin, E.; Maden, S. ve Gedik, M. (2011). Zümre öğretmenler kurulu toplantılarının etkililiğinin Türkçe öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi (Erzurum il örneği) *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13 (1), 155-172.
- Tınaz, P. (2006). Mobbing: İşyerinde psikolojik taciz. *Çalışma ve Toplum Dergisi*. 3, 11-22
- Turan, F. (2009). Zümre Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanaklarına Göre İlköğretim Matematik Dersinin Planlanmasında Alınan Kararların Analizi, XVIII. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 1-3 Ekim, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Turan, S., Dönmez, A. ve Çakmak, G. (2009). İlköğretim okullarındaki bazı kurulların etkililiği üzerine bir inceleme. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2 (2), 44-58.
- Uçak, O. (2010). Taşımali Eğitim Uygulaması ve Karşılaşılan Sorunları (Rize İli Örneği). 19. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.
- Ünal, A., Yavuz, M., ve Küçükler, E. (2011). İlköğretim müfettişlerinin öğretim yılı sonu raporlarına göre Konya ili eğitim sorunlarının değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 17 (2), 247-276.
- Yatgın, S., Sevgi, H.M. ve Uysal, S. (2014). Sınıf öğretmenlerinin, kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşleri ve çeşitli değişkenlere göre mesleki tükenmişliklerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(Özel Sayı), 167-180.
- Yurtal, F. ve Cenkseven, F. (2007). İlköğretim okullarında zorbalığın yaygınlığı ve doğası. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 3 (28), 1-13.

SUMMARY

The most important stage of individuals' educational experience is undoubtedly their primary school period. The cultural, cognitive, affective and kinesthetic benefits of education that are taken in the first years of life is very important for both individuals and society. Within this context, identifying problems in the primary education institutions, which basically aim to raise "good citizens", and finding solutions to them become an important goal for educationalists. It is inevitable that human beings and organizations are faced with problems. As Demirel (2007) points out, because education is an applied science, identifying problems in education and producing solutions to them must not be made by sitting at a table but in the very source of the problem; in the school or in the whole of the system of education. Just as unsolved problems negatively affect the adaptations of individuals to life, such unsolved problems also make it impossible for organizations to serve their aims and therefore put their existence in danger.

It has been thought that the problems in primary schools be identified by the decisions of the teachers committee in which the school managers, who are the prime acceptor of such problems, actively take place and have a voice. The teachers committee is the top decision-making body which consists of all regular and trainee teachers, guidance teachers and their assistants, qualified instructors, and which is responsible for the planning and evaluation of educational activities (MEB, 1990: 157). Based on the examination of the problems in the minutes of the meetings of the teachers committee, the information in these reports about the general problems of primary schools, and the importance of the investigation of the causes of these problems, the aim of this study is to analyze the problems of the primary schools based on the meetings of the teachers committee.

The study was designed as a general survey model and it employed a document review method (documentary review), which is one of the qualitative research designs. In order to identify the problems of the primary schools, the minutes of the meetings of the teachers committee obtained from 18 primary schools in the district of Küçükçekmece, Istanbul, were examined. The minutes belong to the beginning of the second semester of the 2014-2015 school year. The minutes obtained from these schools were analyzed using content analysis method.

According to the findings, the most important problems that are reflected in the meetings of the teachers committee are related to the teachers themselves. Among the teacher-related problems, the most important ones are their responsibilities that are not educational. The problem that is not educational and that occupies most of the discussions in such meetings is that teachers do not keep watch according to the regulations. The second most pronounced problem among the non-educational ones is that there are not enough social and cultural activities in the schools. The second most important teacher-related problem is that teachers do not fulfill their instructional responsibilities. Under this theme, the most pronounced problem is that the class lesson reports are not filled out in time. Another most frequently pronounced problem under this theme is that teachers do not prepare individualized syllabi for inclusive students. Another teacher-related problem that is reflected in the decisions of the boards of teachers is related to the use of their personal rights and the problem is that teachers take more days off than they should. The second most important problem of primary schools that is pronounced in the meetings of the boards of teachers are the student-related problems. The majority of student-related problems are their unacceptable behaviors, being late for class, failing to comply with the dress code, and damaging the properties in the school. Another student-related problem is related to students' academic success and the most frequently cited problem is that the number of students that read books is too low. Among other problems that are pronounced in the meetings of the teachers committee are the administrative problems, problems that stem from physical properties of the schools, and problems related to the support services.